

(1) 'પ્રોજેક્ટ લાયન' નીચેનામાંથી કઈ-કઈ બાબતો પર પોતાનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે ?

(1) સ્થાનિક લોકોની રોજગારી

(2) સિંહ સંવર્ધન

(3) માનવ-વન્યજીવ અથડામણ

(4) સિંહોના આરોગ્યનું નિયમન

(A) માત્ર (1), (2) અને (3)

(B) માત્ર (2), (3) અને (4)

(C) માત્ર (2) અને (4)

(D) આપેલ તમામ

⇒ જવાબ :- D

સમજૂતી :

- ⇒ સ્વાતંત્ર્ય દિવસ નિમિત્તે ભારતના પ્રધાનમંત્રીશ્રી દ્વારા પ્રોજેક્ટ લાયન અને પ્રોજેક્ટ ડોલ્ફીન લૉચ કરવામાં આવ્યા છે.
- ⇒ પ્રોજેક્ટ લાયનનો મુખ્ય હેતુ એશિયાઈ સિંહોના સંવર્ધનનો છે. (આથી, વિધાન (2) સાચું છે.)
- ⇒ આ પ્રોજેક્ટ આધુનિક ટેકનોલોજી દ્વારા સિંહ રહેઠાણનો વિકાસ કરશે.
- ⇒ ઉપરાંત પ્રોજેક્ટ માનવ-વન્યજીવ અથડામણના મુદ્દાને પણ ધ્યાનમાં લેશે. (આથી, વિધાન (3) સાચું છે.)
- ⇒ આ પ્રોજેક્ટમાં સિંહ વિસ્તારની પાસે રહેતાં સ્થાનિક સમુદાયને આવરવામાં આવેલ છે. પ્રોજેક્ટ હેઠળ આ લોકોને રોજગારીની તકો પણ આપવામાં આવશે. (આથી, વિધાન (1) સાચું છે.)
- ⇒ પ્રોજેક્ટ સિંહને વિશ્વ સ્તરની આરોગ્ય સેવા આપીને તેનું નિયમન પણ કરશે. (આથી, વિધાન (4) સાચું છે.)

(2) પ્રોજેક્ટ ડોલ્ફીનમાં નીચેનામાંથી કયા-કયા મુદ્દાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે ?

- (1) આ પ્રોજેક્ટ માત્ર નદીની ડોલ્ફીનના સંરક્ષણ માટેનો છે.
  - (2) પ્રોજેક્ટ ડોલ્ફીનના શિકારનો પ્રતિરોધક કરે તેવી ટેકનોલોજી ઉપયોગમાં લાવશે.
  - (3) પ્રોજેક્ટ પ્રાથમિક રીતે સિંધુ નદીની ડોલ્ફીન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશે.
  - (4) પ્રોજેક્ટ NGT હેઠળ કાર્યશીલ થશે.
- (A) માત્ર (1), (2) અને (4)   (B) માત્ર (2), (3) અને (4)
 (C) માત્ર (2)   (D) માત્ર (1) અને (3)

⇒ જવાબ :- C

સમજૂતી :

- ⇒ પ્રોજેક્ટ ડોલ્ફીન દેશની નદીકીય તથા દરિયાઈ ડોલ્ફીનના સંરક્ષણ તથા સંવર્ધન માટે લોચ કરવામાં આવ્યો છે. (આથી, વિધાન (1) ખોટું છે.)
- ⇒ આ પ્રોજેક્ટ આધુનિક ટેકનોલોજી, જેમાં પણ ખાસ કરીને શિકાર પ્રતિરોધક પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા ડોલ્ફીનનું સંરક્ષણ કરશે. (આથી, વિધાન (2) સાચું છે.)
- ⇒ આ પ્રોજેક્ટમાં માછીમારો તથા અન્ય એવા લોકોનો પણ સમાવેશ કવરામાં આવશે કે જેઓ પોતાની રોજગારી માટે નદી કે દરિયા પર આધાર રાખતા હોય.
- ⇒ પ્રોજેક્ટ પ્રાથમિક રીતે ગંગા નદીની ડોલ્ફીન પર પોતાનું ધ્યાન કેન્દ્રીત કરશે. (આથી, વિધાન (3) ખોટું છે.)
- ⇒ ગંગા નદીની ડોલ્ફીનને 2010માં રાષ્ટ્રીય જળચર પ્રાણી ઘોષીત કરવામાં આવી હતી.
- ⇒ પ્રોજેક્ટ નીચેના વિવિધ મંત્રાલયો હેઠળ કાર્ય કરશે.
  - જળ શક્તિ મંત્રાલય   ● કૃષિ મંત્રાલય
  - વહાણવટા મંત્રાલય   ● માછીમારી મંત્રાલય
  - ઊર્જા મંત્રાલય   ● ગ્રામ્ય વિકાસ મંત્રાલય
 (આથી, વિધાન (4) ખોટું છે.)

(3) 'NCC' વિશે નીચેનામાંથી સાચાં વિધાન પસંદ કરો.

- (1) તેનું પૂરુંનામ નેશનલ કેડેટ કોર્સ છે.
  - (2) NCCનું વડુંમથક દહેરાદૂનમાં આવેલું છે.
  - (3) NCCમાં આર્મી, નૌસેના તથા વાયુસેના એમ ત્રણેયનો સમાવેશ થાય છે.
  - (4) NCCનું ધ્યેય વાક્ય (Motto) એકતા અને ડિસીપ્લીન છે.
- (A) માત્ર (1) અને (2)   (B) માત્ર (2), (3) અને (4)
 (C) માત્ર (1) અને (4)   (D) માત્ર (1), (3) અને (4)

⇒ જવાબ :- D

સમજૂતી :

- ⇒ 16 ઓગસ્ટના રોજ રક્ષા મંત્રી દ્વારા NCC કાર્યક્રમને મોટા પાયે વિસ્તૃત કરવામાં આવ્યો છે. આ કાર્યક્રમ 173 સરહદી અને દરિયાકિનારાના વિસ્તારો સુધી વિસ્તૃત કરવામાં આવ્યો છે. આ સાથે નવા 1 લાખ કેડેટની ભરતી કરવામાં આવશે.
- ⇒ NCCનું પૂરુંનામ નેશનલ કેડેટ કોર્સ છે. (આથી, વિધાન (1) ખોટું છે.)
- ⇒ NCCનું વડુંમથક નવી દિલ્હીમાં આવેલું છે. (આથી, વિધાન (2) ખોટું છે.)
- ⇒ NCCએ ભારતીય હથિયારી સેનાની યુવા શાખા છે.
- ⇒ તે એક ત્રિ-સેવા સંસ્થા છે. તેમાં આર્મી, નૌસેના તથા વાયુ સેનાનો સમાવેશ થાય છે. (આથી, વિધાન (3) સાચું છે.)
- ⇒ NCC યુવા લોકોને મૂળભૂત સૈન્ય તાલીમ આપે છે.
- ⇒ NCCનું ધ્યેય વાક્ય એકતા અને ડિસીપ્લીન (Unity and Discipline) છે. (આથી, વિધાન (4) સાચું છે.)

? (4) આફ્રિકન સ્વાઈન ફીવર (ASF) વિશે નીચેનામાંથી સાચાં વિધાન પસંદ કરો.

- (1) આ ચેપ દક્ષિણ ભારતના રાજ્યોમાં ઝડપથી પ્રસરી રહ્યો છે.
  - (2) આ ચેપ ભારતમાં શ્રીલંકા મારફતે આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે.
  - (3) આ ચેપ માણસો માટે ખતરારૂપ નથી.
  - (4) આ ચેપ જંગલી તથા પાલતુ એમ બન્ને ભૂંડમાં પ્રસરી શકે છે.
- (A) માત્ર (1) અને (2)   (B) માત્ર (3) અને (4)
 (C) માત્ર (2), (3) અને (4)   (D) આપેલ તમામ

⇒ જવાબ :- B

સમજૂતી :

- ⇒ આ વર્ષના ફેબ્રુઆરી મહિનાથી જ ભારતમાં આફ્રિકન સ્વાઈન ફીવર ચર્ચામાં રહ્યો છે. આ ચેપ આસામ, અરુણાચલ પ્રદેશ અને મેઘાલયમાં પ્રસર્યો છે. (આથી, વિધાન (1) ખોટું છે.)
- ⇒ આ ચેપ દ્વારા 17,000થી વધુ ભૂંડ મર્યા છે અથવા તો સાવચેતીના પગલારૂપે તેમને મારવામાં આવ્યા છે.
- ⇒ આ રોગ ચીનમાંથી ભારતમાં આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે. કારણ કે, 2019માં આ ચેપ દ્વારા ચીનમાં ઘણાં પશુઓના મૃત્યુ થયાં હતાં. (આથી, વિધાન (2) ખોટું છે.)
- ⇒ પૂર્વોત્તર ભારતમાં ભૂંડ પાલન મુખ્ય રોજગારીનું સાધન છે. એકલા આસામમાં જ આશરે 7 લાખ ભૂંડ પાલકો રહે છે. આ ક્ષેત્રનો વાર્ષિક વેપાર રૂ. 8000 કરોડનો છે. (માત્ર આસામમાં)
- ⇒ આ ચેપ ખૂબ જ ચેપી તથા ઘાતક છે. આ ચેપનો મૃત્યુદર 100%ની નજીક છે.
- ⇒ આ ચેપ જંગલી અને પાલતુ એમ બન્ને પ્રકારના ભૂંડમાં પ્રસરી શકે છે. (આથી, વિધાન (4) સાચું છે.)
- ⇒ આ ચેપ માત્ર પ્રાણીઓનો છે અને તે માણસોમાં પ્રસરી શકતો નથી. આથી, માણસો માટે આ ચેપ પ્રત્યક્ષ રીતે ખતરારૂપ નથી. (આથી, વિધાન (3) સાચું છે.)

(5) વિક્રમ સારાભાઈ વિશે નીચેનામાંથી સાચાં વિધાન પસંદ કરો.

- (1) તેઓ ઈન્ડિયન નેશનલ કમિટી ફોર સ્પેસ રિસર્ચના ચેરમેન હતા.
  - (2) તેમણે તારાપુરમાં ફિઝિકલ રિસર્ચ લેબોરેટરીની સ્થાપના કરી હતી.
  - (3) તેમણે આંધ્રપ્રદેશમાં ભારતની પ્રથમ રોકેટ લોન્ચિંગ સાઈટની સ્થાપના કરી હતી.
  - (4) તેઓ IIM-અમદાવાદના સ્થાપક સભ્ય હતાં.
- (A) માત્ર (1) અને (2)   (B) માત્ર (2) અને (3)
 (C) માત્ર (3) અને (4)   (D) માત્ર (1) અને (4)

⇒ જવાબ :- D

સમજૂતી :

- ⇒ ઈસરો દ્વારા તાજેતરમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે, ચંદ્રયાન-2 દ્વારા ચંદ્રના 'સારાભાઈ' ક્રેટરની ઈમેજ લેવામાં આવી છે. આ દ્વારા ઈસરોએ ડો. વિક્રમ સારાભાઈનું માન વધાર્યું છે.
- ⇒ વિક્રમ સારાભાઈના કહેવાથી ભારત સરકારે 1962માં ઈન્ડિયન નેશનલ કમિટી ફોર સ્પેસ રિસર્ચ (INCOSPAR)ની સ્થાપના કરી હતી. તેઓ આ કમિટીના પ્રથમ ચેરમેન હતાં. (આથી, વિધાન (1) સાચું છે.)
- ⇒ આ કમિટીએ 1969માં ઈસરોનું સ્વરૂપ લીધું.
- ⇒ 1947માં સારાભાઈએ અમદાવાદમાં ફિઝિકલ રિસર્ચ લેબોરેટરીની સ્થાપના કરી હતી. (આથી, વિધાન (2) ખોટું છે.)
- ⇒ તેમણે ભારતની પ્રથમ રોકેટ લોન્ચિંગ સાઈટની સ્થાપના કેરળના થુંબા ખાતે કરી હતી. (આથી, વિધાન (3) ખોટું છે.)
- ⇒ ભારતમાં કેબલ ટેલિવિઝન લાવવામાં પણ તેમનો ફાળો છે.
- ⇒ તેઓ IIM-અમદાવાદના સ્થાપક સભ્ય હતાં. (આથી, વિધાન (4) સાચું છે.)
- ⇒ તેઓ ભારતના પ્રથમ ઉપગ્રહ 'આર્યભટ્ટ'ના નિર્માણ માટેના માસ્ટરમાઈન્ડ હતાં.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ
તેમજ રેગ્યુલર કન્ટેન્ટ અફેર્સ મેળવવા માટે
નીચે આપેલા અમારા
Social Media Icon પર Click કરો.

